

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 „ . . . 10 „
1/2 „ . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamjne številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zveze“. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

»Vse za narodo, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravišтво
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v Gorški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Avstrijski stroški radi Balkanske krize.

(Skupna ministerska konferenca.)

Skupna konferenca avstroogrskih ministrov se je vršila na Dunaju 4. t. m. ter je trajala tri ure in pol.

Navzoči so bili vsi trije skupni ministri, poveljnik mornarice, ogrski ministerski predsednik z ogrskim finančnim ministrom in avstrijski finančni minister. Avstrijski ministerski predsednik se ni udeležil seje, ker je nekaj obolel.

Vojni minister, general Krobotin, je poročal obširno o vsem, kar je storila vojna uprava glede na napetosti zunanje situacije in je obrazložil stroške radi vojaških priprav, in to do konca leta 1912. Dole je uporabila vojna uprava okroglo 190—200 milijonov kron, in ti stroški se nanašajo na nove predmete za pripravo, pomnoženje topništva, pomnoženje stroškov za vzdrževanje čet. Troški za vzdrževanje čet se računajo na okroglo sedem milijonov in pol na mesec. V kritje stroškov so se porabile tudi svote, dovoljene v zadnjih delegacijah.

Oba finančna ministra sta prevzela nalogo poskrbeti pokritje ostalih stroškov. Skupno gre za uporabo kreditov, dovoljenih v sejah ministrov v oktobru in porazdeljenih na več let. — Vojni minister je potem omenil stroške, ki bi jih utegnili zahtevati vojna uprava tekom prihodnjih tednov. Odvisno bo od poteka mednarodne situacije, ako bo vojna uprava zahtevala še večje zneske.

Poveljnik mornarice grof Montecucoli je potem poročal, kar se tiče mornarice. Napoved je povdarjal potrebo, da se začne graditi ladje, ki imajo nadomestiti vrsto »Monarch«. Ministerski svet pa ni bil takega mnenja kakor Montecucoli.

Ves troškovnik v pokritje za vojaške priprave se predloži delegacijam t. l., ki se snidejo v aprilu ali maju letos.

Graška »Tagespost« je pisala k tej ministerski konferenci, da se v merodaj-

nih krogih sodi, da bo sedanjih vojaških stroškov okoli 700—800 milijonov. Monarhija bo trpela gospodarsko še dolgo časa vsled dogodkov zadnjih treh mesecev. In poveljnik mornarice zahteva tudi nove kredite, katere naj se po mnenju graškega lista dajo, dočim se za armada po mnenju istega lista v sedanjem položaju ne morejo dovoliti nikaki novi krediti....

Leto 1913. prihaja nad nas z velikimi zahtevami; vprašanje le, če jih zmoremo!!

Mali finančni načrt.

O malem finančnem načrtu vlada daje v časopisu »Národní Listy« posl. dr. Rašín, član finančnega odseka, zanimiva pojasnila. Začetkoma so mislili, da bo za pokritje stroškov, ki jih bosta zahtevala službena pragmatika, zadoščala zvišana osebna dohodarina in pa davek neoznjenec. Vlada pa je izjavila, da bodo dohodki iz teh dveh davščin zvečali državne dohodke za komaj petnajst milijonov kron. Dohodki od davka na žganje v dosedanji izmeri 78 milijonov kron ostanejo državi, dohodki vsled zvišanja tega davka pa pripadejo deželam. Pač pa mislijo člani finančnega odseka, da bo zvišani davek na žganje prinašal državi na leto 30 milijonov več, od katerih bi se odkazalo deželam 75 milijonov. V mali finančni načrt je treba nadalje še všteti: davek od taniem v znesku 2 milijonov, totalizaterski davek v znesku 1,140,000 K, davek od šampanjca v znesku 1 1/4 milijonov kron, davek od avtomobilov v znesku 1,400,000 K (od česar bi deželam pripadla polovica). Vlada zagotavlja, da bi popust pri davku na poslopja paraliziral dohodke v prej označenih davčnih kategorijah. Vlada je zavzela stališče, da more le tedaj nakazati del nekaterih teh davkov deželam, če dežele oproste osebno dohodarino doklad. Ker so smatrali to stališče z ozirom na delaznost nekaterih deželnih zborov kot oviro, da se sprejme mali finančni načrt, upajo dobiti izhod v sledeči zakonski določbi: Predpisi osebne dohodarine in doklad se ne smejo prej izvršiti, dokler ni

deželno zakonodajstvo kaj drugega sklenilo. Za nakazilo torej ni treba posebnega deželnozakonskega sklepa glede oprostitve doklad, temveč deželi se ničesar ne nakazuje, če njen deželni zbor sklene, da bo pobiral doklade od osebne dohodarine. DAVEK od vžigalic bodo ravnotako kakor davek od sladkorja pobirali v tvornicah. Blago, ki se bo pošiljalo iz tvornic, bodo na ta način obdačevali, da bodo okoli zabojnikov dali posebne preveze. Na vsako osebo odpade v Avstriji na dan osem vžigalic, kar znaša v letu okoli 80 milijard ali v škatljicah po 80 vžigalic 16 milijard škatljic. Če bi se konzum zmanjšal vsak dan za štiri vžigalice, tedaj bi znašal letni konzum 800 milijonov škatljic, dohodki pa pri davku 2 vinarjev od škatlje 16 milijonov kron.

Seveda je treba premagati še mnogo ovir. Predvsem je treba najti ključ za porazdelitev nakazil posebnim deželam, kajti to, kar ponuja vlada, smatrajo splošno za nezadostno. Tako zahtevajo predvsem poslanci iz alpskih dežel, da se tem deželam odkaze tudi del dohodkov davka na sladkor.

„Schweine, windische Hunde!“

(Iz Biljane.)

Ze skoraj leto je nastanjena 2. stotnjica 47. pešpolka v Biljani. Od začetka je vladala med vojaki in vaščani najboljša harmonija, ki bi tudi vedno trajala, da ni pri stotnji nekaj nemških hajlovcv, kateri pri kozarcu vina zgrabijo še tisto male pameti, katero imajo. Obnašanje nekaterih nemških vojakov, ko se malo nalezajo »brica«, je naravnost divje. Do manjših incidentov med vojaki in civilnimi osebami je že večkrat prišlo, zgodili bi se lahko slučajji, kakor lansko Veliko noč v Koj-skem, da niso naši ljudje skrajno potrpežljivi.

Kaj se ti vojaki vsega drznejo, se je pokazalo na novega leta dan zvečer. Pri neki plesni zabavi je nastal med domačimi fanti in vojaki prepir, ki se je raznesel

po vasi. Vojaki so se pred vhodom v vojašnico postavili v nekako bojno vrsto in šli nad tante s kamenjem in s potegnjenim bajonetom. V tem boju jim je poveljeval neki četovodja, kateri je poprej izpil v dušku dve četrti vina, potem pa zagnal vinsko steklenico proti fantom, na kar so njegovi tovariši začeli s kamenjem. Pri tem je tudi bilo čuti psovke »Schweine« in »windische Hunde.« Neki vaščan je od daleč napram kričečemu četovodji povedal in podal vojakom par zasluženih primkov, kar je četovodja tako razburilo, da je hitel v vojašnico klicati na pomoč vojaško stražo »Bereitschaft«. Za četovodjo so se umaknili tudi ostali vojaki v vojašnico in nastal je mir. Pričakovati je bilo, da nastopi med vojake kateri višji in jih pomiri, a pijani četovodja je bil ta večer sam poveljnik stotnije, kajti na njegov poziv je prihitela straža, na čelu ji kričeči četovodja z mnogimi drugimi vojaki zopet na vas, pripravljeni za nadaljni tepež. Ker pa tantov ni bilo več na vasi, udrl so ti vojaki s silo v novo mirno hišo ter prestrašili mirne ničesar s svoje hišne prebivalce. Hišnemu gospodu, energičnemu možu, se je posrečilo odpoditi te ponočne junake.

Ta slučaj nam jasno kaže, kaka disciplina mora vladati med tem vojaštvom. Pijani četovodja, kateri je splošno znano, da je v vinjenem stanju popolnoma brez uma, ima še vedno oblast, da sme v kakem tepežu klicati in poveljevati nad civilne osebe vojaško stražo. Vojaki, katerim mora biti bajonet le častno orožje in uporaba le v rednem boju in obrambi, smejo potegovati bajonet napram neoboroženim civilistom brez vsakega pravega vzroka.

Takih razmer tu ob meji ne bomo tripeli. Zahtevamo od vojaške oblasti, da napravi red ter bomo imeli mir pred tujimi nemškimi vojaki, ki imajo za nas samo zaničevanje. Sramota!

Zapadni Bric.

POTAPENKO:

Generalova hči.

Prevel: A. M.

(Dalje.)

»Čudno: ljubezen iz zavisti in jeze! Doslej nisem niti posebno marala za kneza; zdlo se mi je, da sploh niti zanimiv ni. A zdaj sem naenkrat opazila v njem lepega človeka, razumnega, obdarovala ga z vsemi onimi lastnostmi, ki napravijo iz človeka ideal. Ne, jaz nisem mogla dopustiti, da se on ne obrne name, na krasotico Klavo, katero so občudovali vsi, temveč na Lido, hladno, suhoparno Lido, ki ni nikdar ugajala moškini. A kaj to pomeni? On, ki je bil prišel iz Peterburga in ki ima torej razmeroma več okusa, daje naenkrat prednost ne meni, ki so mi dajali vsi prednost, temveč Lidi. To je žaljivo, in jaz sem se odločila, da to spremenim. Knez se hoče oženiti z Lido, — pa naj se, tega ne bom spreminjala. Pač pa mu hočem skaliti srečo, — v moji oblasti mora biti.

»Zdaj, ko premišljujem o tem in o vsem tistem, kar se je zgodilo na koncu, me boli in sram me je, ali razumem vse, — razumem, da drugače sploh ni moglo

biti. Saj življenje obstoja iz radosti in nesreče, kakor tudi čas iz noči in dni. Ako bi bil na zemlji povsod neprestan, jasen, poleten dan, in ako bi naenkrat nenadoma legla noč na zemljo, bi mi vsi obupavali. Moje življenje pa je bilo kakor dolg poleten dan, moje srce je poznalo samo prijetne občutke, a vse, kar je bilo le najmanj neprijetnega, je pozorno odstranilo od mene tisoč skrbnih rok. Da je na svetu tudi nesreča, to sem samo slišala, sama pa nisem doživela nikakršne nesreče. In tu — prvi udarec mojemu razvajenemu samoljubju zbudi v mojem srcu vse, kar je hudobnega v človeški naravi.

»Ah, če bi imela kdaj otroke, pustila bi jih v tistem življenju sredi vsega onega, kar nam daje pravo, neolepšano slast, sredi radosti in nesreče. Same radosti vzgajajo egoizem, ki vzbuja zlobo; nesreča sama pa vzgaja zlobo, ki vzbuja egoizem.

»Pri nas je bil večer. Prišli so vsi znanci, tudi knez je bil tu. Mislim, da je bil ta večer prirejen radi njega. Papa je računal namreč, da bo knez pri ti priliki zasnubil Lido. Ko sem prišla v dvorano — prišla sem kasno, ker se mi je kar naenkrat zahotelo tako, — začutila sem nenadoma, da nisem več ona, kakor sem bila

preje, in vsa ta družba se mi je zazdela drugačna. Nič me ni zanimalo; obrazi, uniforme, besede, kretnje, — vse je trepetalo in se gibalo pred menoj kakor v megli in se mi mene nič dotikalo. S kavalirji, ki so se navadno topili pred menoj same ljubeznivosti, sem bila hladna kakor preje Lida. Trije so mi celo rekli, da danes nisem dobre volje in da je to danes prvi-krat. Da, zares je bilo to prvokrat v mojem življenju. Vsi so me samo mučili, ker vsi ti niso bili on, ker njihove ljubeznivosti niso bile njegove ljubeznivosti.

Knez se je sprehajal z Lido roko v roki. Pravkar se je končal valček... Plesal je z njo. Jaz sem pogledala na oba... Lida, ki je bila ujela moj pogled, se mi je nasmehnila prijazno in vsa srečna. Toda jaz ji nisem mogla odgovoriti na isti način. Čutila sem, da mi je obraz prebledel, zato sem se okrenila in odšla na drugo stran.

»V naši gostinjski sobi je bil kotič, zaslonjen s široko listnatimi rastlinami. Sedla sem na nizek divan in pričela z očmi spremljati srečni par. K meni je prišel mladi častnik Kriljenko, ki je že izdavnja gledal name z nežnimi pogledi. Komaj me je opazil samo, je prihitel takoj in pričel glasno vzdihovati. Govoril mi je nekaj, in gotovo je mislil, da ga poslušam; jaz pa

nisem slišala pravzaprav niti besede. Zaglobila sem se vsa v svoje poglede, ki so bili vedno tam, kjer je hodil knez z Lido. Zakaj sem ju gledala, tega niti sama nisem prav vedela. Morda sem hotela poskusiti moč svojega pogleda in nehoti prisiliti kneza, da pogleda name? Zdi se mi, da je bilo tako, zakaj ko se je to zgodilo, to je, ko se je knez okrenil zmedeno in me pogledal začudeno, sem začutila v prsih tak ponos, kot da sem dobila zmago nad močnim nasprotnikom. In naenkrat sem se veselo in glasno zasmejala. Knezu se je videlo na obrazu, da se zelo čudi, a moj kavalir je umolknil, gotovo — je bil razžaljen.

»Cel večer sem preganjala kneza s svojimi pogledi, in imela sem popolnoma prav, da sem verovala v moč svojih oči. Vsakikrat se je tako okrenil, kakor da so ga zasačili haš pri zločinu. Ko je slučajno ostal sam in ko je stal pri oknu, sem pohitela k njemu in rekla kakor mimogrede:

»Knez, vi ste danes razstreseni...«

»To zato, ker ste vi danes zamišljeni!« je odgovoril in se nasmehnil zagonetno.

»O, to je prekrasno! Jaz sem mahoma razumela, kaj je hotel povedati s tem. Torej je občutil moj vpliv že na sebi, to-

Alfred Lenassi in dr. Luzzatto pred sodnijo v Trstu

radi poloma „Banke popolare“ v Gorici.
(Dolge.)

Priče:

Erminio Dörfler omenja, da je vse zaupalo ravnatelj Colletu; Dörfler je bil računski preglednik. Pregledal je tudi proračun za 1908. ter ga našel v redu. Ko je bil Colle odpuščen, se mu je povečalo, da so se zgodile nepravilnosti. — Preglednik je bil tudi Vittorio Delmestri iz Medeje. Vsak mesec enkrat so bili poklicani, da pregledajo račune. Njemu se je zdelo vse v redu. Notar Ballaben je bil preglednik prva tri leta obstoja banke; potem ne več, ni hotel. Ko je prišla nesreča, je prišel k njemu uradnik Piani z izjavo, v kateri zatrjuje, kako je ponovno hotel Luzzatto sestavo bilance 1908. z enakim dobičkom prejšnjih let, in to v prvih mesecih 1909., ko se je že pokazalo škodo 200—250.000 K. Kot akcionar je bil povabljen k seji, v kateri pa je izrekel svoje začudenje, da se hoče pri aktivni bilanci likvidacijo zavoda. Na vprašanje predsednikovo, če je bila boljša likvidacija ali faliment, odgovarja: boljša je likvidacija. Vrsta akcionarjev ga je prosila za iniciativo; da se pokrije primanjkljaj. Govoril je o tem tudi z Luzzattom, ki mu je rekel, da on ne more take iniciative sprejeti, ker bi se videlo, kakor da se hoče odtegniti odgovornosti, ki kaže kazenske znake. Za likvidacijo je bil tudi priča Kürner. Marni iz Krmina je bil tudi preglednik. Pravi, da je vršil svoj posel ter ni našel nič nerednega. Da je bil Colle odpuščen, je izvedel slučajno, hitro je prišel v Gorico, kjer ga je Lenassi potolažil.... Na Luzzattovo vprašanje, kako misli o delovanju Lenassijevega in njegovemu odgovoru, da je prepričan, da sta delala v dobrobit banke. Uradnik Delkin pove, da po odpustu Colleja se je konstatiral primanjkljaj 120.000 K. Urad. Louvier zatrjuje, da je Luzzatto prinašal banki dobre kupčije. Sluga Bušič je nosil pisma v podpis upravnim svetnikom, ki jih po navadi niso čitali. Dr. Češči ti je izvedel od Pijanija, kako je silil Luzzatto za bilanco 1908. Spominja se Collejeve spomenice, v kateri ta zatrjuje, da so vedeli za igro vsi upravni svetniki in Lenassi in Luzzatto sta se bila ostro sporekla pri prvi omembi likvidacije, ki bi prinesla propast, Luzzatto je očital Lenassiju, da mu je več za denar kot za čast. Uradnik Nodus izpove, da je imel Colle svojo kopirno knjigo, kjer je kopiral stvari, njemu neznane. Colle je najraje dal podpisati pisma od takih upravnih svetnikov, ki jih niso čitali, na primer Chiurlo, Orzan, Savorgnani, ogibal se je Lenassija, Gaserja in Luzzatto. Colle je užival neomejeno zaupanje. Nekoč je prišel k njemu Lenassi s Pijanijem in re-

rej je v oblasti mojega pogleda. Imenitno! Naj zasnubi Lido, ali danes je ne bo. Danes bo nastala v njegovi duši izprememba, dvom se ga bo polastil, pa si bo rekel: »Bom pa jutri, ali ni vseeno?« Oj, kako bodo vsi razočarani! Kako bo razjarjena ta presrečna Lida, ki čaka vsak hip, da ji pove usodno besedo!... Jaz sem že naprej slavila zmago. Že sem videla v svojih sanjah, kako je odšla ona v svojo sobo, ko so se bili gosti razšli, — blede, mračna, ter legla oblečena na posteljo in zagrebla obraz v blazine...

»Okrog dvanaajste ure sem opazila, da je v dvorani nastalo gibanje. Vsi so govorili očitno o enem in istem; mnogi so prihajali k papanu, mami, Lidi, knezu. — Jaz nisem razumela. Ali tu je Lida, k meni hiti — vesela, presrečna, ter me poljublja na usta.

»Klava, kako sem srečna!« reče tiho, »knež me je zasnubil!«

Uverjena, da sem tudi jaz vsa srečna, je odhitela od mene. Ali naj povem resnico? Naj povem, da sem tedaj zasovražila Lido, svojo sestro, ki me je tako nedolžno ljubila.

»To čustvo je tako grdo; sram me je že, če se spominam na to; toda odločila sem se, da bom odkritosrčna, zato ne morem, da bi šla molče mimo tega. Sovražila sem Lido in se rotila, da bom navale-

kel, da je odstavil Colleta radi nepravilnosti... Glede Luzzatta in Lenassija izpove, da sta postopala premalo previdno. — Predsednik: Colle je rekel, da na vsako oko se je lahko videl deficit 400—450.000 K. Nodus: Zanikam to, če se večak Marina ni videl nič. Po mesecih šele je zahteval v svrhu sanacije 500.000 K. — Glede Lenassija in Luzzatto izpove še, da od odkritja poloma dalje sta se trudila za skupne interese banke nad svojimi....

Razprava se danes nadaljuje.

Pogajanja v Londonu.

Turki vstrajajo pri Odrinu in pri otokih v Egejskem morju. Zemljo, zapadno od Odrina, odstopajo in tudi Kreto, ali vshodno od Odrina mora biti vse njihovo in istotako otoki, izven Krete. To so si ubili v glavo in to ponavljajo.

Seja 6. t. m. v Londonu je trajala samo eno uro.

Rešid paša je izročil delegatom Balkanske zveze noto, v kateri povdarjajo turški delegatje, da so privolili v velike teritorialne koncesije ter izvzemši dveh točk so sprejeli vse druge zahteve Balkancev. Kar se tiče Odrina, je nemogoče Turkom odstopiti ga z ozirom na varnost Carigrada in Dardanel. Povdarjajo, da so prišli sem skleniti trajen mir in dobre zveze. Tudi ta dan so pripravljali razpravljati o mejah med Turčijo in Bulgarijo, ali le pod pogojem, da ostane Odrin na turškem teritoriju. Odstopajo Kreto, ali nobenega drugega otoka v Egejskem morju.

Ako bi navzlic tem žrtvam odklonili delegatje Zveze stavljene koncesije, bi padla vsa odgovornost na nje in dosedanje turške privolitve bi bile brez vsake veljave.

Delegatje Balkanske Zveze so odgovorili:

»Predloge ne odgovarjajo zahtevam, formuliranim od zaveznikov v prejšnji seji. Ker pogoji novih predlog niso taki, da bi se mogel doseči sporazum, se vidijo Balkanski delegatje primorane suspendirati pogajanja.«

Predsednik Novaković je zaključil sejo.

Popoldne 6. je bila seja poslanikov, ki se je bavila z vprašanjem, kaj storijo velesile, ako ostane mirovna konferenca odgojena brez rezultata? Kaj storiti, ako se od katere strani odkloni posredovanje.

Iz Pariza poročajo, da zadnje dneve neprestano menjavajo mnenja kabineti velevlasti. Sodi se, da se pritisnejo na Turčijo, naj odstopi Odrin, v vprašanju otokov pa bi se nekoliko ugodilo Turčiji.

Na Balkanu.

»Samouprava« v Beogradu piše v članku »Da se zna...«: Srbija je bila do sedaj vedno postrežljiva napram težnjam

vsemu vznemirjala kneza s svojimi pogledi in izzivajočim, brezumnim koketiranjem, zato, da ji sreča po nobeni ceni ne bo čista in vedra...

»Odkod v meni toliko zla? Pogostem premišljam o tem in ne morem razrešiti vprašanja drugače, kakor na ta-le način: vse to je zato, ker sem bila od zibelke pa do petindvajsetega leta samo srečna. Vi, ki odvrčate od svojih otrok vsak najmanjši oblaček žalosti, dasiravno veste, da imajo pred seboj še celo življenje, polno trpkosti, ali veste, da vzgajate s tem v njih najgrša čuvstva!... Ako pa je usoda sama tako osrečila vaše otroke, da se jim od nikoder ne pojavi najmanjša boleost, temveč vedno samo sreča, tedaj jim sami ustvarite malo nesrečico, zato da bodo vedeli, kako deluje to na srce, in kako težko je to prenašati.«

X.

»Nisi imela prav, draga moja, nisi, ker nisi hotela iti k popu... Ah, kako je bilo veselo!« je rekla Razajida Petrovna, ko je vstopila noter, razvezujoč si trakove na klobuku. In vsa njena zunanjost je dopolnjevala njene besede. Obraz ji je živo žarel, a v očeh so se blesketali sledovi preživelega prijetnega večera.

(Dolge prih.)

velesil. Vse mednarodne obveze je zvesto izpolnjevala in krivico, ki se jej je zgodila na berlinskem kongresu, je potrpežljivo prenašala. Po aneksijski krizi je sprejela vse pogoje zavoljo evropskega mira. Ko je videla, da se iztreblja srbski narod v Stari Srbiji, je mirno in opozarjala Evropo in Turčijo na to. Zahtevala je samo, da se izpolnijo ročke berlinskega dogovora in je začela vojno se le, ko je Turčija izjavila, da neče izpolniti svojih obveznosti.

Srbska armada je slavno zmagala in je prišla do morja. Velike sile so izjavile, da niso interesirane na Balkanu, sedaj pa vendar one same ustvarjajo novo Albanijo, sedaj smo pri tem, da se zmagovalcu jemlje osvojenca zemlja in se da — premagancu.

Narod, ki je imel uspehov v miru in vojni in ki ne zahteva drugega, nego kar je bilo nekoč njegovo, ima pravico, da zahteva, da se vsaj sedaj z njim računa. Grdo je, nevarno in nepravilno, igrati se z obupom takega naroda. Škodljivo je in nedostojno za sedanjost, ubiti v takem narodu vero v pravico, kulturnega sveta. Smatrali smo za dolžnost, da povemo to. Nas ne nagiba k temu zahteva po veličini, nego težka nevolja našega plemena. Še protivniki bi nas morali prezirati, če bi po Kumanovem, Velesu, Prilepu in Bitolju dopustili, da stotisoči naših bratov zopet padejo pod krvavi nož divjih Arnavtov. Mi bi bili krvniki svojih bratov. To pa ne maramo biti, nikomur na ljubav, niti za interese nikogar.

Padec Odrina?

Sofija, 6. jan. — Na prošnjo turškega veleposlanika v Odrinu se snidejo turški in bulgarski delegatje na posvetovanje. Tukaj prevladuje prepričanje, da rezultat teh pogajanj bo kapitulacija Odrinske trdnjave. Radiotelegram Mulki paše na Kiamil pašo je naznanil, da trdnjave ni mogoče več držati.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Postanska zbornica se snide skoro gotovo zopet dne 16. t. m. Bavila se bo v glavnem s takozvanim malim finančnim načrtom. (Glej današnji drugi članek!) Pričakuje se, da bo načrt sprejet, ker sicer bi bila sprejeta službena pragmatika brez vsake praktične vrednosti. Zbornica utegne zborovati skoro do konca februarja t. l.

Deželni zbori bodo sklicani najbrže v mesecu marcu in utegnejo imeti časa za delovanje do maja. Ali bo sklicani tudi gorški deželni zbor ali ne, o tem še ni nič gotovega.

Inozemstvo.

Med Rusijo in Avstrijo. Z Dunaja: Konec avstrijsko-ruskih dogovorov za preklic najnovejših vojaških odredov je negativen. Avstrija je odgovorila Rusiji ljubeznjivo, da nika kor ne misli preklicati svojih odredov glede vojaštva, dokler je Srbija v vse ne ugoti glede Albanije in ureditve gospodarskih vprašanj, zlasti vprašanja o železnicah.

V diplomatskih krogih sodijo, da ostane 4. do 5. tednov vse tako, kakor se je do sedaj v vojaštvu ukrenilo.

Darovi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daruje neimenovan K l.

Domače vesti.

Smrtna kosa. — V Lokvi na Krasu je umrl g. Avgust Praprotnik, župan in trgovec. Pokojnik je bil učitelj, potem se je posvetil trgovini. Praprotnik je bil vrl naroden mož, posebeni podpiratelj družbe sv. C. in M. Pred smrtjo je določil, da naj se, namesto polagati vence na njegovo krsto, dolžniki rajši spominjo z darovi družbe sv. C. in M. Blag mu spomin!

Na Opčinah je umrl g. Vinko Hrovatin, tamkajšnji posestnik in mesar, spoštovan in priljubljen slovenski mož. Naj počiva v miru!

Družbini večer s plesno zabavo priredi svojimi članom in po njih vpeljanimi gostom Slovenska čitalnica v Gorici v četrtek 9. januarja v rezervirani dvorani

hotela pri »Zlatem jellenu«. Pričetek ob 8. uri, vstopnina 60 v za osebo.

Čitalnični plesni venček se bo vršil 25. januarja t. l. in sicer kakor prejšnja leta v dvorani Trgovskega doma.

Premeščen je iz Gorice k ravnateljstvu severozapadne železnice drž. železniški asistent Boguslav Berbič.

Gojenci rezervne oficirske šole v Gorici priredijo dne 10. t. m. zabaven večer v prid avstr. zrakoplovstva in obmejnih vojakov pod pokroviteljstvom g. G. M. Scotti. Prireditve se vrši v goriškem gledališču. Začetek točno ob 8. uri zveč. — Vspored, ki obsega 15 točk, je velezanimiv in ga priobčimo v prihodnji številki.

Podružnica Slov. plan. društva v Vipavi priredi v soboto dne 11. t. m. I. planinski ples v prostorih hotela »Adrija« v Vipavi. Obleka turistovska ali promenadna. Začetek ob 8. uri zvečer.

Nov list. — V Kranju je začel izhajati nov list z imenom »Sava«. Izhajal bo vsako soboto. List je v naprednih rokah.

Izredni občni zbor goriške »Slovenske čitalnice« se vrši v nedeljo 12. januarja ob 10. predp. v lastnih prostorih. Dnevni red: volitev predsednika in enega odbornika namestnika. — Odbor.

»Društvo Goriških Slov. Foto-Amaterjev« v Gorici je imelo prošlo soboto v svojih društvenih prostorih, v ulici Matijoli 13./P svoj I. redni občni zbor. Udeležba je bila za goriške razmere povoljna. Občni zbor je otvoril sedanjí predsednik pravnik A. R. Mavri ter poročal o pomenu in uspehih našega sicer mladega, a zato tem živahnejše se razvijajočega društva. Opisal je celotno odborovo delovanje ter vspodbujal člane k vstrajnemu delu na temelju foto-amaterstva v Gorici. Sledile so za tem nadaljne točke dnevnega reda. Omeniti je poročilo tov. tajnika o prvem poslovnem letu, nadalje poročilo tov. knjižničarja in gospodarja. V posebni točki se je razmotrivalo o nadaljnjem razvoju našega društva. Začrtalo se je lepo, a težko pot bodočemu odboru. Pri volitvi predsednika je dotedanji predsednik iz tehtnih razlogov odklonil to mesto. Vsled tega je občni zbor izvolil enoglasno predsednikom tov. V. Cotiča, kateri je mesto tudi sprejel. Po kratkem presledku, se je v odbor izvolilo sledeče tovariše: M. Domenis, E. Sigl, M. Gulič, A. R. Mavri, R. Sigl, J. Jawurek in A. Ambrožič. Za odborniške namestnike gg.: Jožef Mozetič, Herman Zei in Rado Figl. Za preglednike gg.: J. U. Dr. Drago Marušič in I. Kofol. — Sledile so sklepe še razne slučajnosti, na kar je novi predsednik zaključil I. redni občni zbor.

Hirost naše pošte! — Trgovec s sirom Rafael Zimic iz Deskel je oddal na poštne uradu v Plaveh dne 19. 12. 1912. povzetno pošiljatev sira za 60 K 22 vin. v Lindar v Istro; prišla pa je ta pošiljatev v Lindar 31. 12. 1912., torej z božjo pomočjo v dvanaajstih dneh. Najbrž je ta pošiljatev si ogledala poprej London in potem ko se je tam že naveličala gledati veliko mesto in ljudi, se je vrnila čez hribe in doline v bližnjo Istro v Lindar.

Kravo je pustil v Gorici v hlevu pri Marziniju dne 15. decembra lani neki neznan človek. Ker dosedaj se ni oglasil lastnik živali, se zahteva od njega, da pride po kravo v treh dneh, če ne bo krava prodana na javni dražbi.

Žaljenja veličanstva je obdolžena pevka Rina Salvetti. Zagrešila je to žaljenje baje v nekem javnem lokalu v Trzinu.

Ne upirajte se aretaciji! — Koliko fantov je bilo že v zaporu brez potrebe; zgolj, ker so se uprli redarju pri aretaciji. To se zgodi v mestu pa tudi na deželi. Upirajo se in zagrešijo javno nasilstvo. — Jurij Mozetič iz Dornberške občine se je upiral pri aretaciji občinskemu redarju. Radi javnega nasilstva je bil pred okrožno sodnijo v Gorici obsojen na 4 tedne strogega zapore.

Listnica uredništva: V K: Prihodnjič! Za danes došlo prepozno.

Radi tatvine je bil obsojen delavec Pfanzer iz Tirolske na 6 mesecev težke ječe s posti. Od kazni so mu odbili 37 dni preiskovalnega zapore. Tirolec je delal v Trzinu ter tam odkradel več trgovcev za skupni znesek nad 200 K.

Kdor hoče obogateti, naj čita današnji oglas zastopstva Češke industrijske banke za jugoslovansko ozemlje v Ljubljani. Priporočamo!

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca decembra 1912. l. sledeči promet i. s. l. Prejemki. a) Redni prejemki. 1. Prispevki iz nabiralnikov 1.806 K 81, 2. Prispevki podružnic i. s. Kranjska 4.883 K 60, Štajerska 2.662 K 45, Koroška 136 K 02, Primorska 1.949 K 31, skupaj 9.631 K 38. 3. Razni prispevki 9.335 K 63, skupaj 20.773 K 82. b) Izredni prejemki. 4. Prispevki za obrambni sklad 2.282 K, skupaj 23.055 K 82. II. Izdatki. a) Redni izdatki. 1. Plače, remun. učit. oseb. ju, razni računi itd. 35.207 K 87, b) Izredni izdatki. 2. Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad 14.120 K 65, skupaj 49.328 K 52, torej primanjkljaja 26.272 K 70 vin.

Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so toliko časa nedotakljiva glavnica, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal: 1. g. l. Pilnaček, tovarnar v Kraljevem Gradcu na Češkem 300 K kot prispevek od prodaje toaletnega mila, stezarinskih in glicerinskih sveč. 2. Tvrda A. E. Skaberne v Ljubljani je poslala 200 K, kot prispevek od Ciril Metodovega platna. 3. Češka akc. pivovarna je zopet poslala C. M. družbi znesek 50 K 30, kot prispevek od piva, prodanega po slovenskih pokrajinah. — Vse označene tvrdke priporočamo rodoljubnemu občinstvu prav toplo.

Prosveta.

Koncert v Trgovskem Domu v nedeljo, ki so ga priredili mladi naši umetniki, je vspel prav dobro v vsakem oziru. Že iz Ljubljane je zvenela pohvala Rijavcu in Ravniku, tudi v Gorici se je njuno predavanje obneslo izvrstno; pristopil pa je k njima še nov domač kvišku stremeč glasbeni akademik Neffat. Vspored je bil obširen in težak, vendar so ga dobro zmagali omenjeni trije mladi umetniki zajedno z že znanim kvartetom dobrega slovesa (Michl, Sancin, Pečenko, Pertot). O Rijavcu se je rečelo, da je jako napredoval od zadnjega nastopa v Gorici ter si razvil in okrepil glas. Glas je ugajal, petje je donelo krasno po dvorani. Rijavec je priden in vstrajen, zato zasluži lepo bodočnost. Ravnik si je pridobil ime kot komponist, kot igravec na klavirju tudi zasluži vse priznanje in občudovanje. Neffat je mlad koprneč umetnik, čegar igra na klavirju je kazala velik talent. V občinstvu, ki ga je bilo obilo, je zapustil koncert najboljši utise. Nadejamo se, da nam mladi talenti podajo še dosti umetniškega užitka.

DOPISI.

Iz bouškega okraja.

Čezsoča. — Naša vas leži v sredi gorskih velikanov. Svet je večinoma nerodovit in donaša le malo poljskih pridelkov, vsled česar si služi prebivalstvo po raznih krajih sveta svoj vsakdanji živež. Kljub vsej siromašnosti pa ima predobro srce, posebno pa ima za brate odprto srce in roko. — Za »Rdeči križ« balkanskih držav je nabrala g.čna Rozika Vulčeva 40'52 K med revnimi svojci. Malo sicer, a — kakor svetopisemska vdova — iz srca. Hvala Ti, mlada Jugoslovanka in Vam vrli Čezsočani! Bog plati stotero! — Denar se je odposlal g. Koritniku v Gorico. — NB! 2 K daruje neimenovani, skupaj torej 42'52 K.

Iz goriške okolice.

Za božičnico otroškega vrtca v Pevni so darovali: občina Pevna 100 K, g. Fogar 10 K, g. baronica Teufenbach 2 K, g. baronica Thömel 12 parov nogavic, 20 parov zapetnic, 10 spodnjih kril, g. Delkin 2 K, g. Kopač svečice za drevesce, Neimenovan dve obleki, za kar se mu iskreno zahvaljuje. Mora se reči, da se čita na obrazih vsesplošno priznanje, da je na predsedniškem mestu prava oseba, katera se blage volje potrudila za vse zadeve, tiče se tega društva.

Požar v Ločniku. — V pretekli noči je pogorel hlev Ferdinanda Brešana, hlev A. Bratuša in polovica hiše Ane Vidoc. Škode je okoli 4000 K. — Aretirali so F. Brešana, ker je osumljen požiga.

Sokolski vestnik.

Redni letni občni zbor tel. društva »Sokol« v Gorici se bo vršil v soboto 11. t. m. ob 8¹/₂ zvečer v telovadnici.

Tel. društvo »Sokol« v Gorici se zahvaljuje vsem p. n. obiskovalcem »Silvestrovega večera«. Nadajte se zahvaljuje onim gg., ki so biagovolni preplačati vstopnino, cenjem gospodičnam, ki so tako marljivo sodelovale pri prodaji srečk, cvetlic itd. ter gg. pevcem, posebno pa se zahvaljuje g. giaso. akad. A. Neffatu, ki je jako spretno vodil pëvske in glasbene točke. Skratka javna zahvala gre vsem, ki so le koničaj pripomogli k lepemu vspelu »Silvestrovega večera«.

Pri srečlovanju so bile izžrebane sledeče številke: 3525, 3390, 3063, 3557, 3455, 3403, 3564, 3585, 2568 3544, 3441, 3059, 2541, 3446, 3645, 3264. Darila se lahko dvignejo tekom 8 dni vsak večer od 8—9 ure v društveni telovadnici (ulica Sv. Ivana št. 7. II. dvorišče). Po preteku tega roka zapadejo ista društva.

Silvestrov večer v St. Andrežu je nad vse pričakovanje dobro vspel. Vdeležba je bila zadostna. Vspored se je vršil po redu in z dobrim izvajanjem. Vgajala je igra »Bob iz Kranja« ki je izvala mnogo smeha. Pohvaliti moramo g.čni J. in V. Furlan, g. And. Vižintina, ki je kakor v igri, kupletu in v lepili Volaričevih samospievih častno rešil svojo nalogo. G. R. Cejnam je v igri podal lepo sliko oderuha. Telovadci so želi s prostimi vajami določenimi za »Ljubljanski Sokolski zlet« popolno pohvalo, kakor tudi v skupinah pri katerih so sodelovale tudi vrle Sokolice. Zbor je s pešmijo A. Lešana »Mornar« nastopil z dobrim vspedom. Ob prihodu novega leta so zadoneli lepi valčki ob zvokih glasovirja, na katerega je igral g. Kožlin. Želeli bi, da bi »Sokol« v St. Andrežu večkrat priredil enake zabavne večere. — Na zdar!

Telovadno društvo »Sokol« v St. Andrežu si šteje v svojo dolžnost zahvaliti se vsem onim, ki so pripomogli da se je »Silvestrovo« tako moralno kakor denarno obneslo z dobrim vspedom. Želeli bi da bi nam še za naprej stali ob strani. Na zdar! Odbor.

Sokol v Črničah priredi v nedeljo dne 12. t. m. svoj običajni predpusni plesni venček, in sicer v društveni dvorani.

Naznanjamo tudi, da se bo vršil drugo nedeljo dne 19. t. m. društveni redni občni zbor in sicer ga priredi društvo v svojih prostorih. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Dnevni red po pravilih. Na zdar! Odbor.

Telovadno društvo »Sokol« v Kojstem bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 12. t. m. ob 3. popoldne v prostorih brata Ladislava Terkuča. V slučaju, da bi ob določen uri ne bilo potrebno število članov prisotnih, se bo vršil občni zbor pol ure pozneje ne glede na število navzočih.

Gospodarske vesti.

Brezdelnost na Severnovshodnem Češkem. — V Nachodu se je vršilo zborovanje mest in čeških okrajev severnovshodne strani. Na tem zborovanju so konstatirali veliko nastalo bedo v teh okrajih. Sprejeli so resolucijo, v kateri pozivajo industrijalce naj ne odpuščajo delavcev, občine in okrajni zastopi pa naj se pobrigajo, da začne gradnje javnih del, unačrtanih in dovoljenih; obrnejo naj se v tem oziru tudi država, da dobijo delavski sloji kaj dela in zaslužka.

Francosko-srbska banka v Beogradu je odprla v Skoplju podružnico, ki je že pričela s svojim delovanjem.

Bulgarska narodna banka je otvorila v Macedoniji 8 podružnic in 12 agencij v namen, da osvojene pokrajine podpre gospodarsko.

V Solunu otvori Grška narodna banka svoj filijalko. Dne 6. t. m. je otvorila bulgarska banka iz Sofije v Solunu svojo podružnico.

Avtomobilov je bilo lani na Angleškem 90.953, na Francoskem 76.771, v Nemčiji 44.467.

Odpošiljanje pošte za c. kr. poštni urad v Solunu. — Ker se je železniški promet na progi Belgrad-Solun zopet otvoril, odpošilja se pošta za avstrijski poštni urad v Solunu zopet no. malno po suhem, via Belgrad-Skopje-Gumendje.

V ruskih hranilnicah je naloženih 1540.3 milijonov rubljev.

Situacija ruskega denarnega trga.

V svojih izvajanjih k ruskemu državnemu proračunu se je dotaknil min. predsednik Kokovcev tudi denarnega vprašanja. Petletje 1908—1912 je bilo za ruski denarni trg zelo prijazno. K temu so pripomogle predvsem dobre letine v letih 1909 in 1910, ki so imele za posledico pritok zlata, tako, da je znašal saldo trgovske bilance za zadnja tri leta 1¹/₄ milijarde. Od 1. 1908—1911 so vzrastle vloge v ruskih državnih hranilnicah z obrestmi vred za 3437 mil. rubljev. Meseca novembra 1912 je znašala svota vlog 15343 mil. rubljev. Tekom 7¹/₂ let se je število malokreditnih zavodov v Rusiji podvojilo, število njihovega članstva potrojilo in njihov obrat popeteril. Zelo je zrasel na ruskem trgu obrat rent in dividendnih vrednot. Tudi razmnožitev emisij vrednostnih papirjev priča o okrepitvi finančne situacije Rusije. L. 1908 je bilo na domačem in tujem trgu 900 mil. rubljev ruskih vrednostnih papirjev, katero število je vzraslo 1. 1911 na 1244 mil. rubljev. Od 3925 mil. rubljev v poslednjih letih na novo izdanih vrednostnih papirjev je bilo na domačem trgu 2336 mil. in le 791 milijonov rubljev v tujini.

Razne vesti.

Avstriji izključeni. — Neues Wiener Journal poroča, da se nahaja v nekem gledališkem listu tako-le naznani. Išče se razno gledališko osebo, zlasti pevci; izvzeti so: pretepači, pijanci in — Avstriji! Ponudbe na ... v Frankobrodu. — Dunajski list dostavlja: »Ali je morda gledališki ravnatelj srbskega pokoljenja? Potem bi umeli njegovo mržnjo do Avstrijev.«

Tri mornarje, ki so hoteli pobegniti v Ameriko, je prišla policija na Reki. Pred odhodom parnika »Utonia« je policija pregledala vse prostore in našla skrite tri avstrijske mornarje, med njimi en podčastnik, ki so pobegli iz službe vojne mornarice, hoteli oditi v Ameriko. Dva sta imela na sebi še uniformo. Begunce ki so Čehi, so izročili vojaški oblasti.

Dva milijona v dobrodnele svrhe. — Iz Berolina poročajo, da je lastništvo znanih tovarnen bary v Höchstu darovalo v dobrodnele svrhe svoto 2 milijona mark ob priliki 50-letnice, odkar obstojijo te tovarne.

Štrajk črkostavcev je izbruhnil v Amsterdamu v 20 tiskarnah. Črkostavci zahtevajo nov tarif.

Tragična smrt hčeri ogrskega trgovskega ministra. — Hčer ministra Lad. Bečthya Malvina je umrla v nedeljo vsled nesrečnega slučaja. Nahajala se je pri sorodnikih; ko je odprla predal pisalne mize, da vzame papir iz njega, je pomaknila na stran revolver v mizici; revolver pa se je sprožil in zadel gospodično v srce. V kratkem času je umrla ministru 6 otrok.

Angleški časnikar, ustreljen pred Janino. — Grški listi poročajo, da je v zadnjem boju pri Janini padel, zadet od kroglice, angleški časnikar Newport. Ta časnikar je bil kot poročevalec na Balkanu tudi leta 1897, ob času grško-turške vojne.

Rumunija šteje sedem in pol milijona prebivalcev; za 1 milijon več nego leta 1899. Bukarešt ima 350.000 prebivalcev.

Propad Turčije.

V člankih »Kako se je razvijala Turčija« smo videli, kako je rasla, v teh vidimo, kako propada.

Čas reform. — Krimski vojna.

Mnogoštevilne vojne, ki jih je vodila Turčija, so uplivalo slabo na notranje stanje same turške države; prestiž vlade je padel in državne finance so bile oslabiljene. To je začelo vzročati vsakdanje nemire in uštaje prebivalstva. Selim je bil vržen s prestola, za njegovega naslednika postavljeni sin Abdulhamida Mustafa IV. je bil ubit v ječi. Mohamed II., jedinu preživelemu Osmanoviču in nasledniku njegovemu sinu Abdul Medsidu se je posrečilo končno, da sta z zunanjo pomočjo uredila notranje stanje svoje države ali za ushugo za to je morala Turčija udati

se znani pogodbi o Dardanelih (1841.), sklenjeni v Londonu, po kateri se Turčija obvezuje za slučaj vojne zatvoriti Dardanele in Bospor za prehod bojnih ladij.

Leto 1848. s svojimi liberalnimi idejami je delovalo z zapada na celi vshod, ali na Turčijo jako slabo. Naše Carigrada, polagane na ustajo Madjarov, so padle pri Vilagošu; no, Turčija se je vsejedno, podprta od angleške mornarice, protivila, da izroči madjarske ustaše, ki so dobili pri njej zavetje. Leta 1850, ko je Rusija, analogno koncesiji, storjeni Franciji v sveti deželi, zahtevala od Turčije garancije za zaščito pravoslavnihi, ki so bili pod turško vlado, je prišlo do turško-ruske vojne, znane pod imenom: Krimski vojna (1853—1856.), ker je Krim v njej igral veliko ulogo. Ta vojna je imela za posledico, da je prišlo do znanega edikta Hattı-Hamajumu, s katerim se je proglašala meščanska ravnopravnost in verska strpnost, zaščita šole in cerkve vseh podanikov. No, tudi ta edikt je ostal le na papirju; šele dosti spretni diplomaciji Obrenovičev, ki so leta 1858. sledili k odstopu primoranemu Karagiorjeviču, se je posrečilo, da so se iz Srbije izselili Turki, izvzemši beogradsko trdnjavo in tako je nastalo tam nekoliko lažje življenje. Po krimski vojni se je pokazal v Turčiji zopet nered in slabo finančno stanje in siljena je bila jemati nova posojila; do takrat pa je že bilo posojil toliko, da je plačevala Turčija na leto okoli 300 milijonov za obresti svojih državnih dolgov. Vsled tega nastali visoki davki so težko pritisnili ljudstvo ter dovedli do splošnega siromašenja.

Umevno, da se pri takem nezdravem stanju Turčija ni mogla več obdržati in treba je bilo le ugodne prilike, da se razsuje. Ko je leta 1861. umrlemu Abdul Medsidu sledil varčni in prilično energični Abdul Azis (1861—1869.) se mu je posrečilo z energičnimi koraki razsulo še nekoliko zadržati. Ali že leta 1866., ko se je spustila sosednja Avstro-Ogrska v znane vojne, je uplivalo nekaj to, nekaj panhelenska in slovanska propaganda, da je prišlo do ustaje na Kreti, kateri je pomagala Grška, ali pariška konvencija je prisilila poslednjo, da se je pokorila turškemu ultimatumu. Tudi Srbija se je s pomočjo Avstrije istega leta povsem rešila turških posadk. Tudi egiptovski podkralj Ismail-paša se je poskušal, da si ob tej priliki pomore do polne suverenitete, ali to mu ni uspelo. Abdul Azis je vzdržal z obzirno vlado Fuada in Ali paša državne finance na primerni višini, ali ko jih je prevzel Mahmud Nedin paša, je prišlo leta 1875. do finančnega kraha v Turčiji in ponudila je interesom 50 odstotno poravnavo, ostalih 50% se je imelo pokriti s 5% državnimi obligacijami. To slabo stanje, v kateri se je nahajala turška država, je izrabila takratna ruska diplomacija, kateri je bil na čelu grof Ignatjev. Videč v Grčiji nevarnega fekmeca za simpatije pravoslavnihi slovanskih balkanskih narodov, da jih otme grškemu vplivu, je izposloval pri porti od carigradskega grškega patriarha povsem neodvisen bulgarski patriarhat. Za Rusijo je izposloval Ignatjev od Turčije, da sme vzdrževati čnomorsko vojno mornarico. Ker ni mogla prenašati velikih davkov in drugih nezakonitosti, se je dvignila v vstaji Hercegovina leta 1875. Črnagora in Srbija ste se jej pripravljali na pomoč, ali Turčija ju je prehitela in odsekala od insurgentov. V Solunu se je pripetil takrat še znani slučaj, da je fanatizovana turška masa ubila nemškega in francoskega konzula, kar je izzvalo ogorčenje cele Evrope proti Turčiji.

(Pride še.)

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. J. Fabčič). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Sotca« in »Primorac«.

Gostilna

poleg Bohinjskega jezera, ki ima več opremljenih sob za tuje in leži ob državni cesti

se takoj proda ali pa odda v najem.

Gostilno obiskujejo jako radi tuje. Pojasnila daje lastnik **J. LOGAR,** p. Gorje pri Bledu.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

IORUBIN CASILE

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s

konfeti Casile

N. Casile.

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (šlinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurje katarje, kamen, nesposobnost za državanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfetijev Casile K 4 —

Iorubin Casile, najboljši p...isifilitično in poživljajoče kričistilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishijas, vnetju žlez, polnim mudežem, izgubi semen, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojevalec urinske kisline itd. — Steklenica Iorubina Casile K 350.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 350.

Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vsjo rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofaletti in Tromba. 6-23

Št. 1417
o. š. sv. 12

Razpis dražbe.

Dne 18. januarja 1913 ob 10. uri predp. vršila se bode v šolski sobi v Šebreljah zmanjševalna dražba za oddajo zgradbe novega šolskega poslopja za enorazrednico v Šebreljah.

Načrt poslopja in troškovnik, kakor tudi zgradbeni pogoji bodo razpoloženi dne 17. januarja 1913 istolam.

5% varščino v znesku 750 K položi se na dan dražbe v roke voditelja dražbe.

C. kr. okrajni šolski svet

v Tolminu, 31. decembra 1912.

Za predsednika:

Andrej Lasič, m. p.

Zaloga istrskih vin

prodaja na debelo

od 56 litrov naprej. Cene konkurenčne.

Zaloga se nahaja v Gorici

v ulici Formica št. 1.

Za obila naročila se toplo priporoča lastnik

Henrik Apollonio.

Najboljše švicarske precizne ure „Schaffhausen“ in druge raznovrstne ure zlate in srebrne. Trgovina z zlatom in srebrom, briljanti in diamanti ter optičnimi predmeti

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. državnih železnic in zaprisežen sodni cenilec

Gorica, Gosposka ulica šte. 25.

Samo mi prodajamo

turške srečke

na mesečne obroke po K 475.

Vsaka srečka mora zadeti vsaj čistih 240 frankov. — Imajo 6 žrebanj vsako leto in igrajo še do 1. 1974.

Glavni dobitki po 400.000 in 200.000 frankov.

Prihodnje žrebanje dne 1. februarja 913.

Clou!!

3 srbske državne srečke iz l. 1886

na mesečne obroke po 3 krone!

Glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov.

Različne skupine srečk v vsaki poljubni kombinaciji pod najkulantnejšimi pogoji.

Zahtevajte prospekte!

Zastopstvo Češke industrijalne banke v Ljubljani. 10-3

Naznanilo.

Slav. občinstvu, posebno pa gg. hišnim posestnikom uljudno naznanjam, da začnem izvrševati dne 19. januarja 1913

v ulici Morelli št. 8, II. nadstr.

dimnikarsko obrt.

Zagotavljam točno postrežbo in konkurenčne cene.

Za obila naročila se toplo priporoča

Rudolf Primožič,

515-1

avtoriziran dimnikarski mojster.

Glavna zaloga

Palma podpetnikov

A. Drufcvka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

Javna zahvala

gosp. Francu Wilhelmu, lekarnarju, c. kr. dvorjanskemu dobavitelju v Neunkirchen, Nižje-Avstrijsko, iznajditelju

Čaja Wilhelm.

Vzrok, da stopam se sledečim v javnost je tale: prvič zato, ker se čutim dolžno izreči g. Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchen svojo srčno zahvalo za njegov čaj, ki sem ga rabila proti

revmatičnim bolečinam

in drugič zato, da opozorim tudi druge, ki trpijo na tej bolezni, na ta izvrstni čaj. Po preteku 4 tednov uporabe tega čaja sem bila popolnoma ozdravljena bolečina in sem tudi sedaj zdrava, čeravno ga nisem pila že 6 tednov. Popravila sem se tudi telesno. Jaz sem prepričana, da vsakrati, ki se zateče k temu čaju, bo blagorval iznajditelja, g. Franca Wilhelmu, kakor sem ga jaz.

Z odličnim spoštovanjem

grofica Butschin-Streitfeld,

nadporočnikova soproga.

Cena 1 zavoju K 2. 6 zavojev K 10. Kjer se ne dobi v lekarnah in mirodilnicah se pošlje direktno. V Trstu se dobi v lekarni: Dr. Vittorio Serravallo „Al Redentore“, Piazza Cavana, najemnik Mario Lang; E. de Leitenburgovi nasl. „Alla Salute“, Via Giulia 1, proviz. Silvio Giraldi.

420c-4

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštno hranilnice štov. 837.315.

Na občnem zboru dne 28. aprila 1912. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Vlagateljem so na razpolago hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1911. s 6%.

Stanje 31. dec. 1911.: Zadrugnikov 1863 z deleži v znesku 70.910 kron. — Hranilne vloge: 1.103.254-98. — Posojila: 1.068.002-—. — Rezervni zaklad: 100.451 56. — Vrednost hiš: 383.538 29.

Kupujte samo dvokolesa „Allena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bolidi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako.

vrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.

CENTRAL BIO GORCA

Corso Verdi 32.

VSPORED

za torek 7. in sredo 8. prosinca 1913

I.

Kako se goje sloni v Indiji

Krasen naraven posnetek. Kolorirano.

II.

Soprog se je vzbudil

Drama.

III.

Dva predrzneža

Krasna ameriška veseloigra.

IV.

Drama na morju

Velezanimiva in ganljiva drama v 2 delih.

4. točka le pri večernih predstavah.

V.

Najboljši čarovnik

Komično.

Jako smešno.

Jako smešno.

Vodstvo.

Popoldanske predstave so cenzurirane tudi za šolsko mladino in pričenjajo ob delavnikih ob 4. in 5. ob nedeljah in praznikih ob 3. in 4. in 5.

CENE: 1 sedež v loži K 1, rezerv. prostori 80 v, I. prostor 50 vin., II. prostor 30 vin., III. prostor 20 vin., otroci in vojaki do narednika plačajo I. p. 40 vin., na II. 20 vin. in na III. 10 vin.

K večernim predstavam šolski mladini ni dovoljen vstop. Začetek večernih predstav ob 6. 7 1/2 in 9, ob nedeljah in praznikih ob 6. 7 1/2 in 9.

CENE: 1 sedež v loži K 150, rezerv. p. K 1—, I. prostor 60 vin., II. p. 40 vin., III. p. 30 vin. — Dječji in vojaki do narednika I. p. 50 vin., II. p. 30 vin., III. p. 20 vin.

Ob nedeljah in praznikih Matine ob 11. uri.